

Asia: VN/20209/2021

Selvitys järjestöjen varainhankinnan avustamisesta ja tukemisesta valtionavustustoiminnassa

Lausunnonantajan taustatiedot

Valitse sopivin vaihtoehto

Muu viranomainen

Selvitys ja sen teemat

1. Mitä mieltä olet järjestöjen varainhankinnan tilasta ja tulevaisuudesta? Asiaa tarkastellaan selvityksen toisessa luvussa.

Poliisihallituksen arpajaishallinto lausuu selvityksen toisessa luvussa käsitellystä rahankeräyksestä. Rahankeräys voidaan järjestää toistaiseksi voimassaolevalla rahankeräysluvalla tai hyväksytyllä pienkeräysilmoituksella. Ensimmäisen osalta luvan myöntää Poliisihallitus ja jälkimmäinen osoitetaan poliisilaitokselle. Poliisilaitos käsittelee pienkeräysilmoituksen viiden arkipäivän kuluessa laskettuna sen saapumisesta poliisilaitokselle ja antaa pienkeräykselle pienkeräysnumeron. Rahankeräyksen järjestämisen erilaiset tavat onkin perusteltua ottaa raportissa huomioon, mikä ilmenee raportin s. 54 esitetystä huolesta koskien valtionavustusten vaikutusta järjestöjen toiminnan kaventumiseen tai siihen, etteivät järjestöt vastaa erilaisten kohderyhmien tarpeisiin.

Rahankeräyksen järjestämisessä tulee noudattaa rahankeräyslakia (863/2019), joka sisältää säännöksiä pääasiassa rahankeräyksen järjestämisen edellytyksistä, rahankeräysvarojen käytöstä ja valvonnasta. Rahankeräyslain noudattamisesta ei juuri johdu uusia velvoitteita rahankeräyksen järjestäjälle, jotka eivät johtuisi jo muusta lainsäädännöstä. Esimerkiksi kirjanpitovelvollisuudesta, oikeushenkilön toiminnan järjestämisestä tai henkilötietojen käsittelystä ei säädetä rahankeräyslaissa eikä rahankeräyslaista aiheudu näiden suhteen erityisiä velvollisuuksia. Rahankeräyslupahakemuksen yhteydessä Poliisihallitukselle on toimitettava selvitys siitä, miten rahankeräysten ja kerättävien varojen käytön valvonta on tarkoitus järjestää hakijan toimesta (Sisäministeriön asetus rahankeräyksistä (68/2020) 1 § 1 momentti 4 kohta), jota voidaan pitää erityisenä rahankeräyslaista johtuvana velvollisuutena säädettyjen tietojen toimittamisen ja lupapäätöksen/annetun pienkeräysilmoituksen noudattamisen ohella (mm. rahankeräyslupa: vuosilmoitus ja vuosisuunnitelma & pienkeräys: tilitys). Raportissa rahankeräyslaista johtuviksi katsotut

velvollisuudet aiheutuvat pääasiassa muusta sääntelystä, mikä ei käy selkeästi raportista ilmi, ja tätä olisi tarpeen täsmentää myöhemmin annettavassa raportissa.

Rahankeräyksen sääntely johtuu muun muassa lahjoittajan oikeusturvan tarpeesta. Sääntely ei rajoita järjestöjen autonomiaa ja rahankeräysten valvonta voidaan nähdä myönteisenä asiana kansalaisyhteiskunnan toimintaympäristön kannalta.

2. Mitä havaintoja sinulla on järjestöille myönnettäviin valtionavustuksiin liittyvistä käytännöistä ja niitä koskevasta sääntelystä? Asiaa tarkastellaan selvityksen neljännessä luvussa.

-

3. Mitä asioita järjestöjen varainhankinnan avustamisessa ja tukemisessa sekä valtionavustusten myöntämisessä on otettava huomioon? Asiaa tarkastellaan selvityksen viidennessä luvussa.

-

4. Minkälaisia vaikutuksia arvioit käsiteltävillä keinoilla olevan? Asiaa tarkastellaan selvityksen kuudennessa luvussa.

-

5. Miten järjestöjen autonomiaa pitäisi turvata ja kuinka järjestöjen toimintaedellytyksiä tulisi varmistaa valtionavustustoiminnassa? Asiaa tarkastellaan selvityksen liitteessä.

-

Valtionavustustoiminnan kehittäminen

Anna yleistä palautetta selvityksestä tai kommentoi järjestöjä koskevan valtionavustustoiminnan kehittämistä ja yhdenmukaistamista.

-

Långström Niina
Poliisihallituksen arpajaishallinto